

BISTVENI POUDARKI ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZA ZAJEZITEV EPIDEMIJE COVID-19 IN OMILITEV NJENIH POSLEDIC ZA DRŽAVLJANE IN GOSPODARSTVO

V luči izrednih razmer, ki trenutno vladajo v državi, je bil dne 2.4.2020 v Državnem zboru po nujnem postopku sprejet Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (zakon še ne velja, saj še ni bil objavljen v Uradnem listu).

NAMEN ZAKONA

Namen zakona je ohranitev delovnih mest v razmerah na trgu, ki so posledica izbruha epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19), s ciljem, da se čim več ljudi zadrži v delovnem razmerju in s tem ohranijo njihove pravice ter zmanjša pritisk na odprto brezposelnost, na drugi strani pa olajšati položaj delodajalcem.

Z zakonom se določajo dodatni ukrepi, s katerimi se za čas trajanja ukrepov do 31. maja 2020, z možnostjo podaljšanja (*če do 15. maja 2020 epidemija COVID-19 ni preklicana, se roki izteka ukrepov, ki so določeni na 31. maj 2020, podaljšajo za 30 dni*), preprečujejo oziroma blažijo negativne posledice epidemije.

Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo zajema več področij, in sicer:

- področje dela in plačevanja prispevkov za socialno varnost,
- področje vrednotenja nepremičnin,
- področje vzgoje, izobraževanja in znanosti,
- področje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja,
- področje socialnega varstva, pravic iz javnih sredstev in uveljavljanja pravic iz naslova starševskega varstva,
- davčno področje,
- področje javnih financ (odlog plačila obveznosti kreditorejmalcev)
- področje plač in nadomestil ter premestitve v javnem sektorju
- področje kmetijstva, gozdarstva in prehrane,
- področje odloga plačila kreditnih in drugih obveznosti, nastalih na podlagi zakona, ki ureja pomoč za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah
- področje plačilnih rokov,
- področje upravljanja z vodami,
- področje kulture,
- področje znanosti in raziskovanja,

- področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma,
- področje zavarovalništva in trga finančnih instrumentov,
- področje javnega naročanja,
- področje izvršbe in osebnega stečaja,
- področje izvajanja javnih storitev,
- področje finančnega poslovanja podjetij, postopkov zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju ter
- druga področja (*bivanje tujcev, oprostitev plačila storitev RTV signala, pooblastila policiji*).

V prispevku bo povzeto predvsem področje dela, področje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, področje uveljavljanja pravic iz naslova starševskega varstva, področje izvršbe in osebnega stečaja ter druga področja (*bivanje tujcev*).

DELO IN PLAČEVANJE PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST (od 21. do 32. člena)

21. člen (namen)

Določba ureja dva ukrepa, in sicer:

- ureja povračilo izplačanih nadomestil plače zaposlenim pri delodajalcih, ki jim začasno ne morejo zagotavljata dela zaradi posledic epidemij ter
- določa tudi višino nadomestila plače delavcem, ki ne morejo opravljati dela zaradi višje sile.

22. člen (upravičeni delodajalec)

Do pravice povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju bodo upravičeni delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v prvem polletju 2020 upadli za več kot 20 % glede na isto obdobje leta 2019 in v drugem polletju 2020 ne bodo dosegli več kot 50 % rast prihodkov glede na isto obdobje leta 2019.

V primeru, da ta pogoj pomoči ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bo dosežen, bo moral upravičenec naknadno vrniti celotno pomoč; V primeru, da niso poslovali v celotnem letu 2019, so do pomoči upravičeni tudi tisti delodajalci, ki so utrpeali:

- vsaj 25 % zmanjšanje prihodkov v mesecu marcu 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020 ali
- vsaj 50 % zmanjšanje prihodkov v mesecu aprilu ali maju 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020.

Do pravice povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju ne bodo upravičeni:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od 70 %,
- delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K po standardni klasifikaciji dejavnosti

23. člen (časovna omejitev)

Posamezni delavec bo lahko napoten na začasno čakanje na delo **najdlje do 31.5.2020**.

24. člen (pravice in obveznosti delavcev)

Delavec, ki bo napoten na začasno čakanje na delo doma, bo ohranil vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, razen tistih, ki bodo drugače urejene s tem zakonom.

Glede na to, da se pravica do letnega dopusta veže na delovno razmerje, delavec ohrani tudi pravico do letnega dopusta in tudi pravico do regresa za letni dopust. Glede višine nadomestila plače za letni dopust v obdobju, ko delavec že sicer ne dela, pa zakon izrecno določa, da delavec v tem primeru ohrani pravico do nadomestila plače v skladu z določbami ZDR-1, kar pomeni 100-odstotno nadomestilo (*sedmi odstavek 137. člena ZDR-1*).

Zaposleni bodo imeli v času začasnega čakanja na delo obveznost, da se na zahtevo delodajalca vrnejo na delo, **do sedem zaporednih dni v tekočem mesecu**. Delodajalec bo moral o tem predhodno obvestiti Zavod za zaposlovanje.

Če je bila plača delavca znižana zaradi določitve krajšega polnega delovnega časa pri delodajalcu, se za določitev osnove za nadomestilo plače za čas začasnega čakanja na delo upošteva plača ali osnova za nadomestilo plače iz zadnjih treh mesecev pred določitvijo krajšega polnega delovnega časa.

Delodajalec bo delavca **PISNO NAPOTIL na začasno čakanje na delo**, pri čemer mora pisno obvestilo vsebovati:

- čas začasnega čakanja na delo,
- možnost, da delodajalec tudi v času začasnega čakanja na delo zaradi potreb delovnega procesa delavca pozove nazaj na delo,
- način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo,
- ter višino nadomestila plače.

25. člen (upravičeni delodajalec – višja sila)

Pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavcem, ki zaradi višje sile ne morejo opravljati dela, bo lahko uveljavljal vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, ki izpolnjuje pogoje iz 22. člena zakona in ki bo izjavil, da delavci dela ne opravljajo zaradi višje sile, ki je posledica obveznosti varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol in drugih objektivnih razlogov ali nemožnosti prihoda na delo zaradi ustavitve javnega prevoza ali zaprtja mej s sosednjimi državami in zaradi tega prejema nadomestilo plače.

26. člen (višina nadomestila plače)

Delavec bo imel v času začasnega čakanja na delo in v času, ko zaradi višje sile ne opravlja dela, pravico do nadomestila plače v višini, kot je določena z zakonom, ki ureja delovna razmerja, za primer začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga, pri čemer pa nadomestilo plače, ne sme biti nižje od minimalne plače v Republiki Sloveniji.

27. člen (delavci s pravicami iz socialnih zavarovanj)

Če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo upravičen do odsotnosti z dela ali med trajanjem začasnega čakanja na delo ali višje sile pridobi pravico do odsotnosti z dela na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu ter do ustreznega nadomestila plače ali plačila prispevkov, se nadomestilo plače iz prejšnjega člena v tem času ne izplačuje.

Če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo ali med trajanjem začasnega čakanja na delo ali višje sile uveljavil oziroma je upravičen do dela s krajšim delovnim časom in prejema delno nadomestilo na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali je upravičen do dela s krajšim delovnim časom na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu, se nadomestilo plače iz prejšnjega člena v tem času izplačuje v sorazmernem delu, delavec pa zadrži pravico do prejemkov oziroma plačila prispevkov iz socialnih zavarovanj po navedenih predpisih, kot da bi delal.

28. člen (višina povračila izplačanega nadomestila plače)

Izplačano nadomestilo plače iz 26. člena tega zakona se s strani Republike Slovenije povrne v višini izplačanega nadomestila, ki ne presega višine povprečne plače za leto 2019 v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec, zmanjšanega za prispevke zavarovanca.

Delodajalci so za delavce, ki so upravičeno začasno odsotni od dela ter so za njih upravičeni do povračila izplačanih nadomestil plače po tem zakonu, in za delavce, ki ne delajo zaradi višje sile na podlagi šestega odstavka 137. člena ZDR-1, in iz tega naslova prejemajo nadomestilo plače, oproščeni plačila prispevkov za vsa socialna zavarovanja od nadomestila plače **od 13. marca do 31. maja 2020, vendar največ od nadomestila plače do višine povprečne plače za leto 2019 v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.** Prispevke za vsa socialna zavarovanja, ki so bili oproščeni po prejšnjem stavku, v celoti plačuje Republika Slovenija.

Prispevke bodo delodajalci še vedno obračunali v skladu z veljavnimi predpisi, ne bo pa jih potrebno plačati, oproščeni pa bodo največ od nadomestila plače do višine povprečne plače za leto 2019. O izplačanih nadomestilih, za katere velja ukrep oprostitve plačila prispevkov, delodajalci, ki so plačniki davka, davčnemu organu ločeno poročajo v obračunu davčnega odtegljaja (REK-1).

Delodajalec, ki je neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 nižji od 70 %, lahko uveljavlja povračilo nadomestila plače le v višini deleža, ki je enak deležu njegovih prihodkov iz nejavnih virov.

29. člen (postopek in način uveljavljanja povračila nadomestila plače)

Delodajalec uveljavi pravico do povračila izplačanih nadomestil plače po tem zakonu z **VLOGO**, ki jo vloži v elektronski obliki pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje v osmih dneh od napotitve delavca na začasno čakanje na delo, vendar najpozneje do 31. maja 2020. Delodajalec mora vlogi priložiti:

- **IZJAVO** iz 21. člena zakona, za katero pravilnost kazensko in materialno odgovarja,
- **DOKAZILA** o napotitvi delavcev na začasno čakanje na delo zaradi začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga.

Delodajalec za delavca, ki zaradi višje sile ne more opravljati dela, **VLOGI** za delavca priloži,

- **IZJAVO** iz 21. člena zakona, za katere pravilnost kazensko in materialno odgovarja, ter
- **DOKAZILA DELAVCEV** o upravičeni odsotnosti delavcev zaradi višje sile, ki je posledica varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol ali nemožnosti prihoda na delo zaradi ustavitve javnega prevoza ali zaprtja mej s sosednjimi državami.

Delodajalcem bo omogočeno uveljavljanje povračila nadomestila plače tako za primer začasnega čakanja na delo kot za primer ne opravljanja dela delavca zaradi višje sile tudi za nazaj, in sicer od 13.3. 2020 dalje, če bo delodajalec vložil vlogo v 8 dneh od uveljavitve tega zakona in bo v izpolnjeval vse pogoje za uveljavitev pravice.

Zavod RS za zaposlovanje bo o vlogi o povračilu nadomestila plače odločil v osmih dneh s sklepom, ki bo vseboval:

- predmet,
- osnovo za izračun nadomestil plače,
- način izračuna povračila nadomestil plače,
- višino povračila nadomestil plače,
- vsebino zahtevkov za povračilo nadomestil plače in njihovih prilog,
- razloge za zavrnitev zahtevka za povračilo,
- rok za izplačilo,
- obdobje vračanja sredstev,
- spremljanje in poročanje,
- sankcije za kršitev ter
- nadzor nad njenim izvajanjem.

Pravice do povračila izplačanih nadomestil plače iz prejšnjega odstavka ne bo mogel uveljavljati delodajalec:

- ki ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če ima neplačane zapadle obveznosti na dan vložitve vloge. Šteje se, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti tudi, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge;

- če je nad njim uveden postopek stečaja.

Povračilo nadomestila plače, razen za delavce, za katere plačilo nadomestila plače ne bremeni delodajalca, se delodajalcu izplačuje:

- mesečno,
- v sorazmernem deležu ali
- v celoti, in sicer 10. dan meseca, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače po tem zakonu

Delodajalcu pripada povračilo nadomestila plače za dejansko mesečno oziroma tedensko obveznost, za prazničen in drug dela prost dan, določen z zakonom, če bi delavec na ta dan dejansko delal.

Določbe glede povračila nadomestila plače iz tega člena se smiselno uporabljajo tudi za delno povračilo nadomestila plače v primerih, ko delavec zaradi višje sile ne opravlja dela.

Delodajalec, katerega zaposlitve so neposredno ali posredno sofinancirane iz proračuna Republike Slovenije preko posebnih programov in lahko uveljavlja povračilo nadomestila plače le v višini razlike med polnim sofinanciranjem in siceršnje subvencijo, v vlogi navede delež financiranja iz državnega proračuna v letu 2019.

30. člen (izvajanje nadzora nad dodelitvijo in izplačevanjem nadomestil plače ter izvajanjem pogodbe)

Delodajalec, ki bo uveljavil povračilo nadomestil plač, mora Zavodu RS za zaposlovanje omogočiti administrativni in finančni nadzor nad izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti. V primeru nadzora na kraju samem mora zavodu omogočiti vpogled v računalniške programe, listine in postopke v zvezi z izvajanjem tega zakona.

Za potrebe izplačevanja povračil nadomestil plače in izvajanja nadzora ima zavod pravico brezplačno pridobivati podatke o delavcih na začasnem čakanju na delo iz zbirk podatkov od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter Finančne uprave Republike Slovenije, in sicer:

- osebno ime,
- enotno matično številko občana,
- zavarovalno podlago ter
- podatke o izplačanih plačah in plačanih prispevkih za socialno varnost.

Za namene izvajanja nadzora nad izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti delodajalca ima zavod pravico tudi neposredno od delodajalca pridobivati dokazila in listine, iz katerih je razviden razlog prenehanja zaposlitve delavca v času uveljavljanja pravic po tem zakonu, na katerih mora delodajalec prekriži oziroma iz katerih mora izločiti tiste dele listin, ki niso nujni za ugotovitev razloga prenehanja zaposlitve in za vročitev takšne listine.

Podatki, ki jih pridobi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje na podlagi tega zakona, se ne smejo pošiljati tretjim osebam, hranijo pa se deset let po njihovi pridobitvi, razen v anonimizirani obliki za raziskovalne namene.

Po preteku roka hrambe iz prejšnjega odstavka se podatki blokirajo in nadalje obravnavajo v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.

Po blokiranju v skladu s prejšnjim odstavkom se podatki iz četrtega odstavka tega člena hranijo 30 let.

31. člen (obveznosti delodajalca)

V obdobju prejemanja povračila izplačanih nadomestil plače v skladu s 29. členom tega zakona delodajalec

- mora delavcem **izplačevati neto nadomestila plače**,
- **ne sme odrediti nadurnega dela**, če to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju na delo

Delodajalec bo moral:

- predhodno obvestiti Zavod RS za zaposlovanje, če bo delodajalec delavca pozval, da se vrne na delo, kot tudi
- če bo delavcu prenehala odsotnost iz razlogov višje sile, z dnem prenehanja odsotnosti obvesti Zavod RS za zaposlovanje.

Posledica nespoštovanja navedenih obveznosti in obveznosti ohranitve zaposlitve je določena v obliki vračila prejetih sredstev v celoti, **v trikratni višini**.

Delodajalec, ki prejema ali je prejemal sredstva v skladu s tem zakonom, mora prejeta sredstva vrniti v celoti, če začne postopke likvidacije po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, v obdobju:

- prejemanja sredstev in
- po prenehanju prejemanja sredstev, ki je enako obdobju prejemanja sredstev.

32. člen (inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem 21. do 31. člena opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za delo v skladu s predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor.

ZDRAVSTVENO VARSTVO IN ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

56. člen (nadomestilo v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja)

Zakon določa, da ne glede na drugo alinejo prvega odstavka 29. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in četrti odstavek 137. člena ZDR-1 se zavarovancem iz 28. člena ZZVZZ, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona pravico do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela

zaradi bolezni ali poškodbe v svoje breme ali v breme delodajalca, ali pravico do nadomestila OZZ pridobijo po uveljavitvi tega zakona, nadomestilo OZZ krije iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Nadomestilo OZZ v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja po tem členu upravičenec prejema do prenehanja razlogov za začasno zadržanost od dela, vendar najdlje do 31. maja 2020 (*če Vlada RS prej ugotovi prenehanja razlogov za ukrepe iz tega zakona*).

Višina nadomestila OZZ znaša:

- za delavca v višini nadomestila, ki ga delodajalec obračuna in plača delavcu v skladu s 137. členom ZDR-1;
- za drugega zavarovanca iz 28. člena ZZVZZ v višini nadomestila, ki je za prvih 90 dni začasne zadržanosti od dela v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja določeno v 31. členu ZZVZZ.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije:

- povrne delodajalcu izplačano nadomestilo OZZ v 60 dneh po predložitvi njegove zahteve za povračilo nadomestila OZZ;
- izplača samostojnemu zavezanec nadomestilo OZZ v 30 dneh po predložitvi njegove zahteve za izplačilo nadomestila OZZ.

Delodajalec in samostojni zavezanec vložita zahtevo iz prejšnjega odstavka v elektronski pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije najpozneje do 30. septembra 2020.

Rok za povračilo oziroma izplačilo nadomestila OZZ iz četrtega odstavka tega člena se uporablja tudi za zahteve za povračilo oziroma izplačilo nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela, ki je pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja v skladu z ZZVZZ, ki so predloženi Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije do 30. septembra 2020.

Določbe tega člena se ne uporabljajo za neposredne in posredne uporabnike proračuna Republike Slovenije.

Nadomestila OZZ se Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije povrnejo iz proračuna Republike Slovenije.

UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ NASLOVA STARŠEVSKEGA VARSTVA

61. člen (izjeme na področju uveljavljanja pravic po zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih)

Ne glede na 60. člen in 92. do 97. člen Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, se rok za vlaganje vlog za priznanje pravic podaljša, in sicer se šteje, da je vloga vložena pravočasno, če je vložena v juniju. Prav tako se šteje, da je vloga za podaljšanje pravic, ki iztečejo v mesecu juniju, vložena pravočasno, če je vložena v mesecu, ki sledi mesecu juniju.

Ne glede na 26. člen ZSDP-1 oče nima pravice do očetovskega dopusta tudi, če se mora zaradi epidemije vrniti na delo. Če oče izrabi del očetovskega dopusta v trajanju najmanj 15 dni pred nastankom tega razloga, lahko neizrabljeni del očetovskega dopusta izrabi po prenehanju razloga, vendar najpozneje do enega meseca po poteku starševskega dopusta v strnjenem nizu ali po poteku pravice do starševskega dodatka za tega otroka. Če oče izrabi del očetovskega dopusta v trajanju največ 15 dni pred nastankom tega razloga, lahko neizrabljeni del očetovskega dopusta izrabi po prenehanju razloga, vendar najpozneje do končnega prvega razreda osnovne šole otroka, v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo. Ukrep iz tega člena velja do zadnjega dne v mesecu, v katerem vlada ugotovi se prekinejo izredne razmere.

Ne glede na 77. člen ZSDP-1 se do konca epidemije poveča znesek dodatka za velike družine, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev te pravice, in sicer za 100,00 eurov za družino s tremi otroki in za 200,00 eurov za družino s štirimi ali več otroki.

IZVRŠBA IN OSEBNI STEČAJ (92 in 93. člen)

92. člen (izvzetje prejemkov iz izvršbe in stečajne mase)

Vsi prejemki, izplačani na podlagi tega zakona, so izvzeti iz izvršbe po Zakonu o izvršbi in zavarovanju in iz davčne izvršbe po ZDavP-2.

Prejemki iz prejšnjega odstavka so izvzeti tudi iz stečajne mase v postopku osebnega stečaja po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

93. člen (odlog in zadržanje izvrševanja sklepov o izvršbi)

V izvršilnih postopkih, ki tečejo po ZIZ, se z dnem uveljavitve tega zakona odloži izvrševanje sklepov o izvršbi.

V postopkih davčne izvršbe, ki tečejo po ZDavP-2, se z dnem uveljavitve tega zakona zadrži izvrševanje sklepov o izvršbi.

Izvrševanje sklepov o izvršbi po prvem odstavku tega člena se ne odloži, če gre za izvršbo zaradi terjatve iz naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal.

VRAČILO PREJETIH SREDSTEV

99. člen (skupni pogoj za določena upravičenja in nadzor)

S tem členom se vzpostavlja naknadni nadzor upravičenosti do pomoči, prejete na podlagi poenostavljenih postopkov in tudi predhodnih ocen posledic zaradi epidemije virusa COVID-19.

Subjekti, ki bodo uveljavili spodaj navedene ugodnosti.

- povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo iz poglavja 1.1. tega zakona,
- povračilo nadomestila plače delavcu, ki zaradi višje sile ne more opravljati dela iz poglavja 1.1. tega zakona,
- oprostitvev plačila prispevkov po 28., 33. in 38. členu tega zakona ali
- izredno pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka,

v letu 2020 (oziroma od uveljavitve tega zakona) ne smejo:

- deliti dobička,
- izplačevati dela plač za poslovno uspešnost oziroma
- izplačevati nagrad poslovodstvu,

sicer bodo morali navedena upravičena sredstva vrniti skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi.

Subjekt, ki bo uveljavil upravičenja po tem zakonu in bo naknadno ugotovil, da ni izpolnjeval pogojev za njihovo pridobitev, o tem obvesti Finančno upravo Republike Slovenije in znesek prejete pomoči vrne na podlagi ugotovitvene odločbe v roku 30 dni.

Nadzor nad uveljavljanjem pravic iz tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka tega člena bo izvajala Finančna uprava Republike Slovenije.

DRUGA PODROČJA/ BIVANJE TUJCEV (101. člen)

Tujcem, ki so imeli najmanj do 13. 3. 2020 v Republiki Sloveniji veljaven pravni naslov zakonitega bivanja in v času izvajanja ukrepov za zajezitev in obvladovanje epidemije iz objektivnih razlogov ne morejo zapustiti ozemlja države, se dovoli nadaljnje bivanje v Republiki Sloveniji do odprave tistih ukrepov za zajezitev in obvladovanje epidemije, ki objektivno onemogočajo tujcem, da zapustijo Republiko Slovenijo ali si uredijo ustrezen pravni naslov za zakonito bivanje

KAZENSKE DOLOČBE

105. člen (kazenske določbe na področju dela in plačevanja prispevkov za socialno varnost)

Člen določa globe v različnih razponih, in sicer z globo od 3.000 do 20.000 EUR se kaznuje delodajalec, z globo od 1.500 do 8.000 EUR se kaznuje delodajalec, ki zaposluje deset ali manj delavcev, z globo od 450 do 2.000 EUR se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, z globo od 450 do 1.200 EUR se kaznuje delodajalec posameznik, ki:

- izplača nadomestila plače v nasprotju s tem zakonom (prvi odstavek 31. člena),
- v času prejemanja delnega povračila nadomestil plače delavcem odredi nadurno delo (drugi odstavek 31. člena),
- ne obvesti Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje v primeru, da delavca pozove, da se vrne na delo, ali ne obvesti zavoda z dnem prenehanja odsotnosti, če delavcu preneha odsotnost iz razlogov višje sile (tretji odstavek 31. člena),
- ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora (prvi odstavek 30. člena),
- ne obvesti Finančne uprave Republike Slovenije o naknadni ugotovitvi o neizpolnjevanju pogojev za upravičenja po tem zakonu (drugi odstavek 99. člena).

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom (*106. člen zakona*).

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

107. člen (prehodna določba na področju dela in plačevanja prispevkov za socialno varnost)

Določbe Zakona o ukrepih na področju plač in prispevkov, ki se nanašajo na pravico do delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju na delo, se ne uporabljajo za čas trajanja začasnih ukrepov iz tega zakona.

Ne glede na določbe Zakona o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (*Uradni list RS, št. 36/20*) Zavod RS za zaposlovanje v obdobju trajanja začasnih ukrepov iz tega zakona vse vloge za uveljavljanje delnega povračila plač delavcem na začasnem čakanju na delo obravnava v skladu z določbami tega zakona.

Izjema iz prejšnjega odstavka velja tudi za vloge za uveljavitev pravice do delnega povračila izplačanih nadomestil plače delavcem na začasnem čakanju na delo, vložene pri Zavodu RS za zaposlovanje v obdobju od vključno 28. marca 2020 do uveljavitve tega zakona.